

Medzinárodné právo verejné I. – otázky na ústnu skúšku

1. Vysvetlite pôvod pojmu medzinárodné právo verejné a charakterizujte medzinárodné právo súkromné a jeho vzťah k medzinárodnému právu verejnému.
2. Charakterizujte predmet medzinárodného verejného práva a jeho prípadné obmedzenia a uveďte aspoň šesť osobitostí medzinárodného práva verejného v porovnaní s vnútroštátnym právom a krátko ich charakterizujte
3. Uveďte a charakterizujte prejavy medzinárodnoprávnej subjektivity subjektov medzinárodného práva.
4. Charakterizujte medzinárodné medzivládne organizácie ako subjekt medzinárodného práva a uveďte špecializované medzinárodné orgány (inštitúcie), ktoré majú medzinárodnoprávnu subjektivitu.
5. Charakterizujte subjekty *sui generis*.
6. Charakterizujte medzinárodnoprávnu subjektivitu jednotlivca v oblasti trestnoprávnej zodpovednosti a ochrany ľudských práv.
7. Definujte a charakterizujte pojem subjekt medzinárodného práva verejného, vymenujte subjekty medzinárodného práva.
8. Charakterizujte medzinárodnoprávnu subjektivitu povstaleckého hnutia a národnooslobodzovacieho hnutia
9. Charakterizujte národ ako subjekt medzinárodného práva a základnú medzinárodnoprávnu úpravu práva národov na sebaurčenie
10. Charakterizujte medzinárodnoprávnu úpravu subjektivity jednotlivca v oblasti tých ľudských práv, ktoré majú skupinový rozmer ako aj novú vyvíjajúcu sa rovinu subjektivity jednotlivca v nadväznosti na ochranu medzinárodných investícií.
11. Charakterizujte inštitút uznania za povstalcov, uznania za bojujúcu stranu, uznania za národ a inštitút uznania orgánov národnooslobodzovacieho hnutia (uznania za národ bojujúci za nezávislosť).
12. Uveďte a stručne popíšte konštitutívne prvky, o ktoré sa opiera vznik medzinárodnoprávnej subjektivity štátu.
13. Uveďte a popíšte existujúce spôsoby vzniku a zániku štátu a teórie a zásady, ktoré sa používajú v oblasti uznávania subjektivity štátu.

14. Charakterizujte najdôležitejšie črty inštitútu uznania štátu a uznania vlády
15. Uved'te a charakterizujte základné princípy sukcesie štátov do medzinárodných zmlúv podľa Viedenského dohovoru o sukcesii štátov vo vzťahu k medzinárodným zmluvám (1978).
16. Uved'te a charakterizujte druhy štátov v medzinárodnom spoločenstve a základné práva a povinnosti štátu
17. Charakterizujte právne dôsledky vzniku štátu a uved'te dve najdôležitejšie právne otázky, ktoré vzniknú v súvislosti so zánikom štátu.
18. Uved'te a charakterizujte základné princípy sukcesie podľa Viedenského dohovoru o sukcesii štátov vo vzťahu k štátnemu majetku, štátnym archívom a štátnym dlhom a uved'te aspoň dva dohovory alebo dokumenty, ktoré sa týkajú inštitútu sukcesie štátov ktoré vytvorila Komisia OSN pre medzinárodné právo.
19. Uved'te a stručne charakterizujte formálne pramene medzinárodného práva podľa článku 38 ods.1 Štatútu Medzinárodného súdneho dvora.
20. Uved'te definíciu pojmu „medzinárodná zmluva“ a charakterizujte identifikačné znaky medzinárodnej zmluvy, ktoré vyplývajú z existujúcich definícií tohto pojmu.
21. Definujte pojem „medzinárodná obyčaj“ a charakterizujte jej najdôležitejšie črty ako aj príklady dôkazov existencie medzinárodných obyčajových pravidiel podľa správy Komisie OSN pre medzinárodné právo VZ OSN z roku 1950.
22. Charakterizujte vzťah medzinárodnej zmluvy a medzinárodnej obyčaje.
23. Charakterizujte všeobecné právne zásady uznávané civilizovanými národmi a súdne rozhodnutia ako prameň medzinárodného práva.
24. Charakterizujte náuku (vedu) najkvalifikovanejších odborníkov medzinárodného práva a ekvitu ako prameň medzinárodného práva.
25. Uved'te aké sú právne náležitosti a účinky jednostranných aktov štátov a aspoň štyri príklady jednostranných aktov štátov.
26. Vysvetlite medzinárodnoprávny pojem „*desuetudo*“ a charakterizujte význam vnútroštátnych právnych aktov a medzinárodnej zdvorilosti v kontexte prameňov medzinárodného práva.
27. Charakterizujte význam právne záväzných jednostranných právnych aktov (rozhodnutí) medzinárodných organizácií a následne význam jednostranných právnych aktov (rozhodnutí) Bezpečnostnej rady OSN ako prameňa medzinárodného práva.

28. Charakterizujte význam Viedenského dohovoru o zmluvnom práve a uveďte definíciu medzinárodnej zmluvy podľa tohto dohovoru a jednotlivé druhy členenia medzinárodných zmlúv.
29. Uveďte a stručne charakterizujte predpoklady vzniku platnej medzinárodnej zmluvy.
30. Vymenujte druhy relatívnej ako aj absolútnej neplatnosti medzinárodnej zmluvy a charakterizujte ich právne následky.
31. Charakterizujte proces uzatvorenia medzinárodnej zmluvy.
32. Vymenujte a stručne charakterizujte spôsoby prejavu súhlasu štátu byť viazaný zmluvou a uveďte rozdiel medzi ratifikáciou, schválením, prijatím a prístupom k medzinárodnej zmluve.
33. Charakterizujte podstatu inštitútu výhrady a námietok k medzinárodnej zmluve podľa Viedenského dohovoru o zmluvnom práve (1969).
34. Vysvetlite ako sa registrujú a publikujú medzinárodné zmluvy na úrovni medzinárodného práva a v rámci právneho poriadku Slovenskej republiky a vysvetlite, či je možné neplatnú zmluvu predbežne vykonávať.
35. Uveďte pravidlá výkladu (interpretácie) medzinárodných zmlúv a vysvetlite pravidlá ich zmeny a úpravy podľa Viedenského dohovoru o zmluvnom práve (1969).
36. Uveďte a stručne charakterizujte spôsoby zániku (zániku platnosti) medzinárodnej zmluvy.
37. Uveďte dôvody a právne následky prerušenia vykonávania (suspendovanie) medzinárodnej zmluvy.
38. Uveďte a stručne charakterizujte druhy názvov medzinárodnej zmluvy a jej štruktúru.
39. Charakterizujte normy a zásady medzinárodného práva a ich vzájomný vzťah.
40. Uveďte a charakterizujte základné zásady medzinárodného práva ako aj základné medzinárodné dokumenty, ktoré obsahujú úpravu týchto základných zásad.
41. Charakterizujte materiálne a procesné pravidlá medzinárodného práva a medzinárodnoprávne pravidlá „tvrdého práva (hard law)“ a „mäkkého práva (soft law)“.
42. Charakterizujte všeobecné, regionálne a partikulárne a individuálne alebo lokálne pravidlá medzinárodného práva.

43. Definujte a charakterizujte dispozitívne a kogentné pravidlá medzinárodného práva a uveďte aspoň štyri príklady kogentných pravidiel .
44. Definujte pojmy kodifikácia a pokrokový rozvoj medzinárodného práva podľa čl. 13 ods. 1 písmeno a) Charty OSN (1945).
45. Uveďte a charakterizujte tri štádiá kodifikácie medzinárodného práva.
46. Charakterizujte postavenie a činnosť Komisie OSN pre medzinárodné právo, jej súčasný kodifikačný program, vysvetlite pojem „prvé čítanie (angl. first reading)“ a „druhé čítanie (angl. second reading)“ kodifikačného dokumentu v rámci Komisie OSN pre medzinárodné právo a uveďte aké odporúčania vo vzťahu ku kodifikačnému návrhu môže Komisia OSN pre medzinárodné právo dať Valnému zhromaždeniu OSN po jeho druhom čítaní.
47. Vymenujte orgány OSN, ktoré sa v súčasnosti podieľajú na kodifikácii medzinárodného práva charakterizujte proces a formy mimozmluvnej kodifikácie medzinárodného práva v rámci Komisie OSN pre medzinárodné právo
48. Uveďte a stručne charakterizujte dve základné obyčajovo-zmluvné pravidlá medzinárodného práva, ktoré nepriamo upravujú otázku vzťahu medzinárodného a vnútroštátneho práva ako aj príklady slovenských vnútroštátnych noriem, ktoré upravujú otázku vzťahu medzinárodného a vnútroštátneho práva. Uveďte ktoré koncepcie vzťahu medzinárodného práva a vnútroštátneho práva sú aplikované v právnom poriadku SR.
49. Vymenujte a charakterizujte tri teórie vzťahu medzinárodného a vnútroštátneho práva podľa existujúcich názorov vedy medzinárodného práva.
50. Charakterizujte pojmy transformácia a adaptácia ako aj inkorporácia a adopcia medzinárodných zmlúv. Charakterizujte pojmy „primárna recepčná norma“ a „sekundárna recepčná norma“, ktoré sa vo vede používajú v súvislosti so zabezpečením právneho života noriem medzinárodného práva vo vnútroštátnom práve.
51. Charakterizujte základnú koncepciu aplikácie inštitútu zodpovednosti štátov za protiprávne správanie v duchu článku 1 Návrhu článkov o zodpovednosti štátov za protiprávne správanie (2001) Vymenujte a charakterizujte základné prvky zodpovednosti štátu za protiprávne správanie.
52. Vymenujte a charakterizujte šesť okolností vylučujúcich protiprávnosť správania sa štátu.

53. Charakterizujte podstatu a právne dôsledky vážneho porušenia záväzkov podľa kogentných noriem medzinárodného práva.
54. Uved'te a bližšie charakterizujte spôsoby náhrady škody pri porušení medzinárodnoprávneho záväzku.
55. Charakterizujte zodpovednosť za protiprávne správanie povstaleckých a národnooslobodzovacích hnutí, medzinárodných organizácií a jednotlivca v medzinárodnom práve.
56. Charakterizujte zodpovednosť štátov za škodlivé dôsledky činností, ktoré nie sú medzinárodným právom zakázané a jej odlišnosti od zodpovednosti štátov za protiprávne správanie.
57. Charakterizujte absolútnu (striktnú) zodpovednosť štátov za škody spôsobené kozmickými objektmi.
58. Charakterizujte spôsob kodifikácie a dva kodifikačné dokumenty Komisie OSN pre medzinárodné právo v oblasti zodpovednosti štátov za škodlivé dôsledky činností, ktoré nie sú medzinárodným právom zakázané.
59. Charakterizujte právne dôsledky vzniku a pravidiel týkajúce sa praktického uplatňovania medzinárodnoprávnej zodpovednosti podľa Návrhu článkov o zodpovednosti štátov za protiprávne správanie (2001).
60. Uved'te, ktoré subjekty môžu vystupovať ako poškodené a podľa ktorých noriem môžu byť odškodnené v medzinárodnom práve. V akých situáciách je podľa Návrhu článkov o zodpovednosti štátov za protiprávne správanie (2001) možné štátu pripočítať protiprávne akty súkromných osôb.
61. Charakterizujte úpravu zodpovednosti štátov za činnosť nezakázanú medzinárodným právom v zmysle Dohovoru OSN o morskom práve (1982) a Dohovoru o šírom mori (1958) a v záväzných dohovoroch z oblasti kozmického práva.
62. Uved'te a vysvetlite pojmy donútenie a donucovacie opatrenia a klasifikáciu (druhy) a právnu úpravu donucovacích opatrení v medzinárodnom práve.
63. Charakterizujte individuálne donucovacie opatrenia (sankcie).
64. Charakterizujte zloženie a právomoci Bezpečnostnej rady OSN v oblasti kolektívnych donucovacích opatrení (sankcií).
65. Charakterizujte spôsob hlasovania Bezpečnostnej rady OSN v procedurálnych otázkach a v tzv. ostatných (bezpečnostných) otázkach a problematiku individuálneho a kolektívneho veta .

66. Uved'te a charakterizujte možnosti právnej kvalifikácie protiprávnych správání štátov Bezpečnostnou radou OSN (skutkové podstaty protiprávnych správání) podľa článku 39 Charty OSN a aspoň jeden príklad praktickej aplikácie každej skutkovej podstaty v konkrétnom prípade.
67. Charakterizujte donucovacie opatrenia Bezpečnostnej rady OSN bez použitia ozbrojenej sily.
68. Charakterizujte donucovacie opatrenia Bezpečnostnej rady OSN s použitím ozbrojenej sily.
69. Vysvetlite povahu a otázku legality inštitútu humanitárnej intervencie.
70. Vysvetlite podstatu a právomoci tzv. mierových operácií a misií OSN.
71. Charakterizujte inštitút sebaobrany a jeho úpravu v medzinárodnom práve.
72. Vysvetlite pojem preemptívna sebaobrana a pojem preventívna sebaobrana ako aj otázku legality takýchto spôsobov sebaobrany v medzinárodnom práve.
73. Charakterizujte články 52 až 54 Charty OSN (1945), podľa ktorých môže Bezpečnostná rada OSN poveriť výkonom kolektívnych donucovacích opatrení s použitím sily oblastné dohody a orgány a uved'te aspoň dva praktické príklady kedy Bezpečnostná rada tieto články v praxi použila.
74. Uved'te akými formami Bezpečnostná rada OSN poveruje štáty výkonom kolektívnych donucovacích opatrení (sankcií) s použitím ozbrojenej sily podľa článku 42 Charty OSN.
75. Charakterizujte tzv. inteligentné sankcie (angl. smart sanctions) Bezpečnostnej rady OSN a ich formy.
76. Uved'te a charakterizujte ustanovenia Charty OSN v oblasti mierového riešenia medzinárodných sporov, uved'te príkladmo medzinárodné dohovory a dokumenty, ktoré upravujú právo mierového riešenia medzinárodných sporov.
77. Uved'te ako sa členia prostriedky mierového riešenia medzinárodných sporov a stručne ich charakterizujte.
78. Charakterizujte diplomatické prostriedky riešenia sporov.
79. Charakterizujte spoločné črty a rozdiely medzinárodnej arbitráže a medzinárodného súdneho konania.
80. Charakterizujte štruktúru a činnosť Stáleho arbitrážneho dvora a uved'te a charakterizujte spôsoby založenia povinnej (obligatórnej) jurisdikcie v rámci medzinárodného rozhodcovského (arbitrážneho) konania.
81. Vymenujte a stručne charakterizujte medzinárodné súdne orgány.

- 82. Uved'te a charakterizujte štruktúru, základné právomoci a spôsoby založenia právomoci Medzinárodného súdneho dvora.**
- 83. Charakterizujte sporové konanie vrátane mimoriadneho opravného prostriedku pred Medzinárodným súdnym dvorom.**
- 84. Charakterizujte posudkové konanie pred Medzinárodným súdnym dvorom.**
- 85. Charakterizujte zloženie a činnosť Medzinárodného tribunálu pre morské právo.**
- 86. Uved'te a stručne charakterizujte medzinárodné arbitrážne orgány.**